

de træer skulle have udgjort de fremtidige produktionstræer i klippebevoksningen. Der vil sikkert være et sammenfald mellem de træer, der er velegnede til juletræer, og de træer der er velegnede til klippegrøntproduktion. Dette betyder, at der sker en negativ udvælgelse i bevoksningen.

Når der skal sættes tal på juletræshugstens indflydelse på mængden og kvaliteten, begynder problemerne at melde sig. Vi mangler ganske enkelt forsøg at støtte os til. Vi vil dog forsøge os med nogle bud på størrelserne.

Mængden: Vi antager, at reduktionen af mængden sker i forhold til reduktionen af stamtallet. Samtidig antager vi, at virkningen af stamtalsreduktionen langsomt ebber ud (lineært) indtil alderen 23, hvor mængden igen er upåvirket af juletræshøsten.

Kvaliteten: Vi antager, at den gennemsnitlige kvalitet af grenkransene falder ved høsten af juletræer. Mens kvaliteten af de 2 sorter i mellemgrenene ikke påvirkes af juletræshøsten. Vi arbejder her med 2 alternativer. I det ene alternativ er nettosalgsprisen reduceret med 25 øre, og i det andet alternativ med 100 øre. Reduktionen i salgsprisen antages langsomt at ebbe ud (lineært) indtil alderen 26, hvor kvaliteten igen er upåvirket af juletræshøsten.

Forudsætningerne om reduktion af mængde og kvalitet er helt centrale for de følgende resultater. På grund af vores lille viden om disse forudsætninger, er det vigtigt at vurdere dem kritisk.

I beregningerne er grundmodellen sammenlignet med en model J2, som kun afviger fra grundmodellen ved, at der foretages en høst af juletræer svarende til 30%

af stamtallet. Når der høstes juletræer, foretages der reduktioner i mængde og kvalitet, som beskrevet ovenfor.

Beregningsmåde

Der er foretaget beregninger for 2 ekstremer. Et hvor kalkulationsrenten er 0%, og et hvor renten er 8%. Ekstremerne illustrerer kalkulationsrentens betydning for konklusionerne, samtidig forventes de fleste producenter at ville placere sig et sted midt imellem.

Resultater

I figurerne 2-5 ses resultaterne af beregningerne. Hver figur viser kapitalværdien for 2 forskellige udbytteprocenter og for de 2 alternativer mht. kvalitetsforringelse. Hver figur er gentaget for 2 udbyttenevauer og 2 kalkulationsrentefødder.

Figur 2 og 3 er gældende for et mellemhøjt udbytteneiveau af klippegrønt. Her ses, at modellen med hugst af juletræer klart er den mest fordelagtige. På disse arealer drejer det sig om at hugge så mange juletræer som muligt, uden at klippegrøntproduktionen skades mere end angivet i modellerne. Konklusionen vil også gælde for de arealer, hvor udbytteneiveauet er lavere end mellemhøjt.

Figur 4 og 5 er gældende for en bevoksning med et højt udbytteneiveau. Som det ses på figur 4, er der ved en rentefod på 0% ikke den store forskel. (Figuren snyder lidt på grund af den fine akseinddeling). Hvis hugsten af juletræer udgør 30%, er det ved det lille prisfald på 25 øre fordelagtigt at høste juletræer, mens det ved det lidt større prisfald på 100 øre er mest fordelagtigt at undlade høst af juletræer. Forskellen er dog i praksis forsvindende lille, idet de relative tal er 99 og 103% for hhv. det store og det lille pris-

fald. På figur 5 ses, at ved en rente på 8% er det mest fordelagtigt at høste juletræer. Resultatet bliver herved 9% og 22% bedre ved hhv. et stort og et lille prisfald.

Resultaterne viser et generelt billede. Som udgangspunkt kan det i de fleste bevoksninger godt betale sig at høste mange juletræer. Der imidlertid to undtagelser fra regelen. Jo højere produktion der kan forventes i bevoksningen, og jo lavere kalkulationsrente man vil anvende, desto mere fordelagtigt er det at prioritere produktionen af klippegrønt højt.

Forventninger til fremtidens prisudvikling vil også påvirke beslutningen om antallet af høstede juletræer. Hvis man tror, at der vil ske et reelt fald i dækningsbidraget ved salg af klippegrønt inden for bevoksningens levetid, vil det bevirke en tendens til, at de kortsigtede indtægter (høst af juletræer) vægtes højt. Tror man omvendt på en real stigning i dækningsbidraget, vil man naturligvis vægte klippegrøntproduktionen højt.

Konklusion

Beregningerne viser, at juletræer i kort omdrift ikke kan konkurrere med traditionel produktion af klippegrønt, i hvert fald ikke på vores nuværende dyrkningstekniske niveau og med det nuværende prisforhold mellem juletræer og klippegrønt.

På den anden side ser det ud til at være økonomisk fordelagtigt at kombinere klippegrøntproduktionen med et vist udtag af juletræer. Det er svært at vide, hvor meget man skader sin klippegrøntproduktion ved høst af juletræer. Men den opstillede reduktionsmodel antyder, at det kun på de allerbedste arealer for dyrkning af nobilis kan betale sig at holde igen med juletræshøsten, og det kun hvis man anvender en meget lav kalkulationsrente.

Produktionskontrollens fremtid

Af Jens Søgaard Jacobsen

Produktionskontrollen - hvad er det?

Pyntegrøntsektionen har siden 1985 organiseret en landsdækkende registrering af

dyrkningstiltag og høstresultater. I 1986 deltog 29 producenter med i alt 70 kulturer, mens deltagerantallet i 1991 var steget til 54 med i alt 104 kulturer.

Produktionskontrollens formål er at sikre deltagerne en øget viden om dyrkningen af NGR samt et øget økonomisk udbytte.

Hvad kræves der af deltagerne?

Hvert år udfyldes for hver af de tilmeldte kulturer 3 skemaer. En del af oplysningerne vil man allerede være i besiddelse af i administrationen, mens de resterende oplysninger skal indhentes i kulturerne jævnt fordelt over året. I alt kræves der systematiske registreringer i enkelte kulturer 10 gange om året med et tidsforbrug på fra 20 min. - 2 timer/gang. Indtil videre er deltagelse i produktionskontrollen gratis, oprindeligt var taksterne for deltagelse:

- 1. kultur: 500 kr.
- følgende kulturer: 300 kr./stk.

Der er dog ikke p.t. planer om at kræve betaling.

Hvad kan produktionskontrollen tilbyde?

Produktionskontrollen kan tilbyde et organiseret system for registrering af relevante data for:

- areal
- dyrkning
- kvalitet
- høst.

Produktionskontrollen er ikke forskning, hertil er kulturerne for forskellige. Men de systematisk indsamlede data vil alligevel kunne give os en betragtelig merviden på vores nuværende stade.

Produktionskontrollen er en ramme, som kan benyttes i bestræbelserne på at forbedre den enkeltes NGR-dyrkning. Deltagernes konkrete udbytte er:

- Mulighed for systemiseret erfaringsindsamling
- Vejledning i registrering og registreringsskemaer
- Årlig EDB-dyrkningsrapport
- Årlig EDB-sammenligningsrapport
- Kommentering af EDB-sammenligningsrapporten
- Konsulentbesøg ved opstart
- Supplerende telefonservice
- Årligt lukket møde for deltagerne.

Herudover fås en række indirekte fordele. Produktionskontrollen bidrager til at øge Pyntegrøntsektionens viden om dyrkning af NGR-juletræer. Dette har bl.a. følgende virkninger:

- Pyntegrøntsektionens konsulentservice forbedres til glæde for alle medlemmer
- Pyntegrøntsektionens troværdighed øges og giver forbedrede muligheder for at påvirke omverdenen i en retning, som er ønskværdig for medlemmerne
- Pyntegrøntsektionens muligheder for input til forskningen øges.
- Pyntegrøntsektionen får forbedrede

muligheder for at hverve nye medlemmer.

stilles der også tilsvarende større krav til deltagerne.

Produktionskontrollens fremtid

Produktionskontrollen skal i fremtiden være endnu bedre. Deltagerne i Produktionskontrollen skal have endnu mere direkte feedback på deres registreringsarbejde. Fremover vil der derfor ske en række nye ting i Produktionskontrollens regie.

Ekklusiv-analyserne øges

Fremover vil bearbejdning af data fra Produktionskontrollen blive øget, der vil blive flere spændende sammenstillinger af sammenhænge, som kun vil tilgå deltagerne i Produktionskontrollen.

Der indføres eksklusiv-arrangementer

I forbindelse med Pyntegrøntsektionens markvandring etableres Produktionskontrol-foredrag, hvor interessante temaer fra Produktionskontrollen behandles. Til disse arrangementer vil der kun være adgang for Produktionskontrol-deltagere.

Opstramning

Der vil ske en generel opstramning af informationsstrømmen. Pyntegrøntsektionen vil stille højere krav til sig selv om bedre information i rette tid, til gengæld

Flere deltagere - højere kvalitet

Vi mener, at Produktionskontrollen har noget at tilbyde alle medlemmer. Både nye og gamle, erfarne som uerfarne, alle kan have glæde af at kunne sammenligne sig med kollegaer.

Vi tror, at Produktionskontrollen i de kommende år vil få mange flere deltagere. For hvem har råd til at stå udenfor? Når deltagerantallet stiger, når flere og flere afviklede kulturer indgår i Produktionskontrollen. Og når kvaliteten og værdien af tilbagemeldingen stiger.

Tilmelding

Billetten til fremtidens Produktionskontrol kan løses ved henvendelse til Pyntegrøntsektionen, Jens Søgaard Jacobsen.